

בית

מרן

ערש"ק
י"ב אייר תשע"ט
פרשת בהר
ספירת: יואב ירמיהו (ירמיה לב)

עלון מס' 210

לעיני מרן רבינו עובדיה יוסף זע"א

הרב המקדים: הרה"ג רבי מרדכי מולכה שליט"א
רב העיר אלעד

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד במיח"ד העליון
הגאון הגדול **רבי יצחק יוסף שליט"א**
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

נערך ע"י: הרה"ג רבי יצחק לוי שליט"א
רבה הראשי של העיר נשר | חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

רבינו תם	צאת השבת	הדלקת נרות שבת	העיר
21:01	20:07	19:15	ירושלים
20:58	20:05	19:13	תל אביב
21:02	20:07	19:16	חיפה
20:58	20:05	19:13	באר שבע

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

הלכות ספירת העומר

אם נשים מברכות על מ"ע שה"ז.ג. נשים פטורות מספירת העומר. חינוך הקטנים לספירת העומר. שילוח הקן בימי העומר. פשט וקבלה. בדין קבע חתונה לל"ג לעומר. דין חינוך במצוה מדרבנן. קטן ששכח לספור. קטן שהגדיל בימי הספירה.

נשים פטורות מספירת העומר

ג. גם ספירת העומר היא מצות עשה שהזמן גרמא, שהרי זמנה מתחיל ממוצאי יום טוב של פסח ונמשך עד ערב שבועות, זה נקרא זמן קבוע. וכתב הרמב"ם (פ"ו מהלכות תמידין ומוספין הלכה כד) שנשים פטורות מספירת העומר, וכן פסק מרן הבית יוסף (בבדק הבית סימן תפט). הפלא הוא, שהרמב"ן (קידושין לד.) כתב שספירת העומר אינה מצוה שהזמן גרמא, ונשים מחויבות במצות ספירת העומר. אבל כמה האחרונים - האבני נור (האו"ח סימן ספד) ועוד - תמחו עליו, הרי זו מצוה שתלויה בזמן. ותירצו, שספירת העומר לא נחשבת מצות עשה שהזמן גרמא, כי מצוה זו אינה תלויה "בתאריך", אלא "במעשה", כלומר בקצירת העומר, "מהחל חרמש בקמה תחל לספור שבעה שבועות", מה שאין כן שאר מצוות עשה כמו שופר לולב וסוכה שהתורה תלתה בזמן קבוע.

ברכת האילנות

ד. ישנו דבר דומה בדין חיוב נשים בברכת האילנות, הטורי אבן במסכת מגילה (פ:) חידש, שמצות ביכורים אינה מצות עשה שהזמן גרמא, מכיון שאין זה תלוי בתאריך, אלא מצד המציאות שאין פירות חדשים לקיים בהם מצות ביכורים. והוא הדין לברכת האילנות שאינה תלויה בחודש ניסן דוקא, אלא בדרך כלל האילנות מלבליים בחודש ניסן, ואם היו פורחים בחשון, היו מברכים בחשון, ולכן בארגונינה שהפריחה בחשון מברכים ברכת האילנות בחשון, ואם כן מצות ברכת האילנות איננה תלויה בזמן אלא בפריחת האילנות, ומטעם זה גם נשים מברכות ברכת האילנות.² על פי אותה סברה מברכים

1 לפיכך, מי שלא בירך עדיין ברכת האילנות, יכול לברך עכשיו, אמנם קשה למצוא אילנות פרי שיש להם עדיין פרחים, אבל מי שימצא יכול לברך. וגם לפי הקבלה אפשר לברך אחר ניסן, לאפוקי ממי שאומר שלפי הקבלה אין לברך לאחר חודש ניסן.
2 אחד כתב, הרי כתוב בגמרא (ברכות מג:) "היוצא" בימי ניסן ורואה אילנו דמלבלי, והיוצא משמע מחוץ לעיר, וכי דרך נשים לצאת, והלא נאמר "כל כבודו בת מלך פנימה" (תהלים מה, ד)!! ולכן נשים פטורות מברכת האילנות. אבל זה לא נכון, כי אין חובה לצאת מחוץ לעיר, זה רק

אם נשים מברכות על מצות עשה שהזמן גרמא

א. ידוע שנשים פטורות ממצות עשה שהזמן גרמא, ונחלקו הראשונים אם אשה שמקיימת מצות עשה שהזמן גרמא צריכה לברך או לא. לדעת רבינו תם (בתוס' קידושין לא. ד"ה דלא) נשים יכולות לברך על מצות עשה שהזמן גרמא, ולומר "אשר קידשנו במצוותיו וצווננו על תקיעת שופר", או "על נטילת לולב", או "לישב בסוכה", ואף על פי שאינו חיובת במצוה יכולות לומר "וצווננו", כי הכוונה לציווי הכללי שישנו על עם ישראל. ואשה שמקיימת מצות עשה שהזמן גרמא, אף על פי שהיא פטורה, מכל מקום היא מקבלת שכר, שהרי גדול המצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה (קידושין לא.), כלומר שהמצווה יש לו יצר הרע גדול יותר ולכן שכרו גדול יותר, אך גם מי שאינו מצווה יש לו שכר. ומכיון שאשה לא מופקעת לגמרי ממצוה שהיא פטורה ממנה, לכן לדעת רבינו תם יכולה לברך. והרמ"א (סימן ז' סעיף ב, וסי' תקפט סעיף ו) ופוסקי האשכנזים תפסו כדעת רבינו תם. אולם הרמב"ם (פ"ג מהל' ציצית ה"ט, ופ"ו מהל' סוכה ה"ג) חולק, וסובר שאין לאשה לברך על מצות עשה שהזמן גרמא, ואף על פי שאם מקיימת את המצוה יש לה מעט שכר, אבל סוף סוף איננה מצווה, ואיך תאמר "וצווננו". מרן השלחן ערוך (סי' ז' ס"ב, וסי' תקפט ס"ז) פסק כהרמב"ם, ואנחנו קיבלנו הוראות מרן.

לא בשמים היא

ב. אמנם רבי יעקב ממרויש - שהיה אחד מבעלי התוספות - כתב בשו"ת מן השמים (סימן א) שנשים יכולות לברך על מצות עשה שהזמן גרמא, הוא היה עושה תעניות, ושואל שאלות בחלום והיו עונים לו מהשמים, אבל "לא בשמים היא", התורה ניתנה לנו ואנו פוסקים על פי דברי הפוסקים שמפיהם אנו חיים, על פי דברי הרמב"ם ומרן השלחן ערוך, ואולי מלאך אומר לו שבתרין... לכן להלכה נשים לא מברכות על מצוות שופר לולב וסוכה, וכן על כל מצות עשה שהזמן גרמא.

השבוע
זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
אביטל וליאת בנות מוזל
לזיווג הגון במהרה

חייגו: 5290*

לזיכוי הרבים!
רבניות הרוצות לעסוק
בקיבוע עם נשים דרך הסלסון

שבת
שלום בית
יעוץ וחינוך ילדים ועוד.

נא לשלוח פרטים אישיים - המלצות
לפקט שמספרו: 025780820

תוכן העניינים:

השיעור השבועי	עמ' 1-4	
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א		
פרשת בהר	עמ' 5	
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א		
לאורם נלך	עמ' 5	
הגאון הגדול רבי יחזקאל סגל הלוי לנדאו זצוק"ל		
מאור ישראל	עמ' 6	
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א		
הלכות לשון הרע	עמ' 6	
הרב אברהם דניאל שליט"א		
לחיות עם האמונה	עמ' 7	
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א		
אתגרים בחינוך	עמ' 7	
הרב אברהם ברזילאי שליט"א		
בחסדך בטחתי	עמ' 7	
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א		

מבקשים להתפלל לרפואת: אברהם בן רבקה אומיון ולרפואת: רפאל יורם ירוחם בן שושנה

את דעת הרמב"ן שהזכרנו, אבל הלכה כהרמב"ם ששנים פטורות מספירת העומר, וכן לא תברכנה על ספירת העומר.

לאקרויי בנייהו ולאנתני גבריהו

ה. גם לפי האשכנזים לא ברור ששנים מברכות על ספירת העומר, כי יש חילוק באחרונים בין מצוה שהיא על ידי דיבור בעלמא לבין מצוה שהיא על ידי מעשה, ויתכן שספירת העומר - שהיא מצוה שבדיבור בלבד - כולם מודים ששנים לא מברכות. לבד מכך, המשנה ברורה (סימן תפט ס"ג) הביא סברא ששנים לא יברכו על העומר, כי הן טרודות³ בצרכי הבית ועוורות לבעליהן⁴, וצריכה גם לחנך הילדים, ואם כן יש חשש גדול שתשכח לספור, או שתטעה במספר. לכן גם אצל האשכנזים נהגו שלא לספור על ספירת העומר. ועוד שעל פי הקבלה⁵ כל הענין של ספירת העומר שייך רק לאנשים ולא לנשים, ולכן אין לנשים לספור גם בלי ברכה.

שילוח הקן בספירת העומר

ו. על פי הקבלה לא עושים מצות שילוח הקן בימי ספירת העומר⁶, לפי הקבלה זה חמור מאוד, כי אלו ימי דין⁷, ושילוח הקן מעורר רחמים⁸. בספר אור לציון (ה"ג עמ' קפ) שואל, בספר החינוך (מצוה תקמה) כותב שמצות שילוח הקן שייכת בין באנשים בין בנשים, והלא שילוח הקן זו מצוה שהזמן גרמא, כי בימי העומר לא מקיימים שילוח הקן? והוא רוצה לתרץ כאן לפני החרבן כאן לאחר החרבן. אבל לאחר המחילה זה דחוק מאוד, והתירוצו הפשוט הוא, שעיקר מצות התורה על שילוח הקן זמנה תמיד בין בימי העומר בין בשאר השנה, ורק על פי הקבלה אין לעשות שילוח הקן בעומר, וכן, על פי הקבלה לא נותנים צדקה בלילה⁹, כי לילה הוא זמן של דין, וצדקה מעוררת רחמים¹⁰, וכי בשל כך נשים תהיינה פטורות מצדקה? כמוכן שתתן צדקה ממזמן ששייך לה¹¹, כגון שקיבלה ירושה על דעת שאין לבעלה רשות בה,

הידור מצוה, ואם כן האשה יכולה לברך לעצמה בגינה.

3 כיצוא בזה מסביר האבודרהם (סדר ברכת המצות שער ג), ששנים פטורות מכל מצות עשה שהזמן גרמא, כי הן טרודות בצרכי הבעל ובצרכי הבית, ואין לה פנאי לקיים מצוות אלו, כי היא מחויבת לבעלה.

4 הלא הבעל מתחייב בכתובה לתת לה עשרה דברים ומכללם מזונות, ומנגד גם היא מתחייבת לו, לבשל, לכבס, ושלא תהיה מורדת.

5 בזמן ספירת העומר המקובלים לא עושים כוונות בתפלה, מלבד בספירת העומר עצמה. אבל בשאר ימות השנה יש להם כוונות בכל ברכה ומצוה.

פנים מרן זצ"ל היה סדוק, והמוהל שהיה מקובל הכניס את המון, והתחיל לברך בכוונות, הרב צעק עליו: נגמור לברך, התניוק צורת, אחר כך תכוין! היו כמה מקרים שמרן אמר לי: בכיתי יחד עם התניוק... יש כמה מהולים טובים כגון ר' יוסף אורן, שמלים ממש מחר והתניוק לא בוכה הרבה, אני לא יודע איך מנצחים... נוטנים לתניוק יין מתוק, כי הוא לא אוהב יין חמוץ, וכך מרגיעים אותו.

דרך אגב, אצלנו הספרדים רבים נוהגים בזמן הבטירה לברך על הבשמים, וכמו שהובא מנהג זה בשלח ערוך י"ד (סימן רסה סוף א). אבל מרן זצ"ל אף פעם לא בירך על הבשמים, כי יש לחוש להפסק, ואין זה דומה לבשמים בהבדלה, כי שם תכמים תיקנו ברכה על הבשמים, מה שאין כן בברית מילה שאין תקנה, אלא מנהג בעלמא. ולכן גם אני נוהג לא לברך על הבשמים בברית המילה, אלא רק לאחר הטעימה כחייב, או שאני נותן לאחר שיבירך, אבל נוהגים לברך על הבשמים על הכוס לפני הטעימה יש להם על מה שסימכו, ואין למחות בידם.

מרן זצ"ל למד קבלה וידע טוב קבלה, אני אומר זאת בידיעה ברורה, אבל אף פעם הוא לא הראה ברבים את כוונה בקבלה. בדור הקודם היו יותר מקובלים אמיתיים כמו חכם אפרים הכהן, וכן הסבא חכם אברהם פטאל שהיה מתפלל עם כוונות.

6 בדרך כלל מצוות שילוח הקן ביונים היא בלילה, כי ביום הזכר נמצא בקור, וכתוב "שלה תשלה את האם". לפי שיש לו קנה, על פי הקבלה לא יקיים מצות שילוח הקן בימים אלו.

7 מרת בהם תלמיד רבי עקיבא מפי שלא נהגו כבוד זה בזה (יבמות סב). מדוע מתו דווקא בזמן הזה? רצה הקב"ה לרמוז שהכנה לקבלת התורה צריכה להיות באחדות של עם ישראל, ויחון שם ישראל כנגד ההר, כאיש אחד בלב אוד. אמנם הם לא נהגו כבוד בתכרים שלהם, אבל כל אחד נחשב כמו רב של השני על ידי שמחכימו בסברות. ביביעי אומר (ח"ד ח"ו"ד סימן טז) כתב שיש לעמוד לחברותא כשמגיע לארבע אמותיו. המודבר הוא בתלמיד חכם, לא בחור בן שמונה עשרה.

8 לפעם מרן זצ"ל קיים מצות שילוח הקן, ואחר ששלח את היונה התחיל לבכות, אמר: הקב"ה רואה איך אנחנו מרחמים על היונה, שגם הוא ירחם עלינו! בכה לקב"ה שירחם על עם ישראל ויבטל מעליהם את כל הגזירות.

9 אדם הולך לכותל בלילה, ובא עני ומבקש ממנו צדקה, לא יאמר לו: לפי הקבלה לא נותנים צדקה בלילה, תבוא בבוקר, יאמר לו העני: איפה אני אראה אותך מחר בבוקר?... יתן לו, ולכל היותר יאמר לו תוכה בזה אחר עמוד השחר, או לפחות אחרי חצות הלילה.

10 מרן זצ"ל תמיד עורר על כך שצדקה מעוררת רחמי שמים, ולכן חשוב לכל אדם שיפריש מעשר כספיים.

11 בבתי ילדנו שלנו באתם זוגות להתגרש, ויש להם ילדים, אנחנו מחייבים את האבא לתת מזונות לילדיהם, כמה שיוכל, ואם מרוויח בו חס וחס מילת מעשה והאשה מרוויחה הרבה יותר. בעבר לפי שנתיים או שלוש שול על כך דינים מבוססת, ובאו אלי משלחת ממושרד המשפטים וביקשו לחוקק שהזוג יתנו מזונות שווה בשווה, ואם האשה מרוויחה יותר היא תשלם הכל. אמרתי להם: זה נגד השלחן ערוך (אבן העזר סימן ע"א סוף א), שם מובאר שעל האבא לתת מזונות לילדיו הקטנים, ולכן תשארו את האבא כמות, ואם האבא לא יכול לשלם בית דין לא סוגרים את העיניים, אלא מחייבים אותו פחות, וממילא תאם תתן את ההפך, וכי ישאירו את הילד רעב! הכל לפי הענין.

עד גיל ששה מחדין לזון את הילד, ונתלקח את החיוב מדאורייתא או מדרבנן, מגיל שש יש תקנת חכמים לזון את בניו עד שיגדלו, ואם הוא לא אז אותם, מכריזים עליו שהוא אכזרי, והרי הוא פחות מנוף טמא שזן את אפרוחיו. אחר כך עשו תקנה ברבנות הראשית לישראל לזון את הילד עד גיל חמש עשרה, ובנוסף לה יש חוק של המדינה לזון אותו עד גיל ששנה עשרה. בזמנו לפני כארבעים שנה הרב הראשי האשכנזי רצה לשנות את התקנה של הרבנות לגיל שמונה עשרה, היה על כך דיון במועצת הרבנות הראשית לישראל, ומרן זצ"ל התנגד לכך בכל תוקף, והשאיר את תקנת הדורות הקודמים שהאב חייב לזון עד גיל חמש עשרה, ולכן אף על פי שנוהגים לזון עד גיל שמונה עשרה, אבל על פי

אבל בדרך כלל מה שקנתה אשה קנה בעלה. לכן בספירת העומר יש אחדות... גם הספרדיות וגם האשכנזיות לא מברכות ולא סופרות.

פשט וקבלה

ז. כשיש מחלוקת בין הפשט לקבלה, הלכה כהפשט, אבל זה כאשר הפשט מתנגש עם הקבלה, מה שאין כן כשאין בעיה מצד הפשט, או נוהגים בכמה דברים כמו הקבלה¹², וגם בענין ספירת העומר זה מסתדר עם הפשט, לא מבעיני לשיטת הרמב"ם ששנים לא מברכות על מצות עשה שהזמן גרמא, אלא גם לרבינו תם, שמא כהאחרונים שלא מברכות על מצוות שבדיבור. גם בעניני תפלה או נוהגים בכל כמו הקבלה והאריז"ל, כי כל התפלה כולה זה ענין של קבלה. כמו שהסברנו לפני כמה שבועות בדיון ברכת מעין שבע בפסח שחל בליל שבת שגם על פי הקבלה אין לברך, וכך כתב החיד"א בשם האריז"ל, ויש שחשבו שמרן פסק לא לברך לפי הפשט, כי הרש"ש שהיה מקובל כתב לברך, אבל זה לא נכון, כי הרש"ש לא כתב כן מחמת הקבלה, אלא מפני קושיא על רב ניסים גאון שכתב לא לברך שזה נגד פשט הגמרא, ובאו האחרונים ותמחו על הרש"ש, איך עם כל גדלותו הוא יכול לחלוק על למעלה מעשרה ראשונים, וביארנו כל זה באורך לפני כמה שיעורים [א.ה. עיין גליון בית מרן חג הפסח אות י והלאה].

קבע חתונה ל"ג לעומר

ח. הבוקר שאלו אותי על בחור ישיבה ספרדי שקבע חתונה לליל ל"ג לעומר, האם מותר ללכת לשם. והשבת, כי אחרי שהבחור כבר קבע יש להתיר, מפני שאם יבטל את החתונה יהיה לו הפסד מרובה, ובפרט שהבחור לא כל כך חזק, לכן טוב שיתחתן בהקדם. השואל אמר לי: יש בעיה אחרת, שכל החברים שלו הם לא בחורי ישיבה מאה אחוז, רק תשעים אחוז... ואם יבואו לשם הם יתגלחו. אמרתי לו: מה החתן אשם שהם יתגלחו? יאמר להם את ההלכה, ואם ישמעו ישמעו. הלוואי שזו תהיה הבעיה היחידה שלהם¹³...

שיקול דעת

ט. לאחר מכן הראו לי שרב אחד שהוא נותן שיעורים ומזכה את הרבים, הראו לו שמרן זצ"ל כתב בחזון עובדיה (הלכות ימי הספירה הערה לח) שספרדי שלא קיים מצות פריה ורביה וכבר קבע חתונה ל"ג לעומר, לא יבטל, שלא יהיה לו הפסד מרובה, ואותו אחד תקף את הרב בספרו, איך מרן זצ"ל התיר נגד מרן השלחן ערוך (סימן תצ"ג סוף א, ב), שהתיר רק מל"ד לעומר. כאילו הרב לא יודע שלחן ערוך וכללי הפסיקה, אולי מרן השלחן ערוך לא אסר כשלא קיים פריה ורביה, וכן לא דיבר במקום הפסד מרובה. ועוד שכתבו הנזירות שמשון (או"ח סימן ג) והרב השואל בשו"ת בנין עולם (חאו"ח סימן ד), שבאופנים מסוימים כגון בהפסד מרובה ניתן להקל כהפוסקים נגד מרן. אם היה לו ספר עין יצחק אולי היה יודע את הכללים, וכי הוא ישלם לחתן הזה עשרים אלף או שלושים אלף שקל קנס על ביטול האירוע! ומה עם כך שאותו חתן עוד לא קיים פריה ורביה? ומה עם כך שבינתיים חס ושלום יבוא לידי עבירות?! נכון שקיבלנו הוראות מרן, אבל יש גם את שאר כללי הפסיקה, וגם שיקול דעת של החכם.

החתן קובע

י. על כל פנים, אף על פי שהספרדים נוהגים שלא להתחתן בליל ל"ג לעומר, מותר לספרדי לבוא לחתונה של אשכנזי ולשמח אותו, וגם לאשכנזים מותר לבוא לחתונה של ספרדי מל"ד לעומר והלאה, וכן רב אשכנזי יכול לסדר קידושין לבחור ספרדי¹⁴ מל"ד לעומר והלאה, למרות שהאשכנזים נוהגים לא להתחתן אחר ל"ג

ההלכה אי אפשר לחייב את האב באופן ברור. יש מחלוקת בין אחרוני זמננו, אם האב שזן את בניו מגיל שש עד חמש עשרה, זה מדין צדקה או מדין חיוב מזונות.

12 אנו הספרדים מניחים תפילין של יד בישיבה ושל ראש בעמידה, אשכנזים לא מקפידים בזה. לפני כשישים שנה מרן זצ"ל הגיע להתפלל במוסיוף, והניח תפילין של יד בישיבה, בא אליו איזה חכם ואמר לו: לפי הפשטים אפשר לעמוד, הלא אתה תמיד פוסק כמו הפשט? הרב היה באמצע להניח ולא יכל להפסיק ולענות לו, אבל הוא דיבר לרב שלא בדרך ארץ. אחר כך מרן סיפר לי את זה ואמר לי: למה הוא הקשה עלי, וכי יש בזה איסור לשבת? בפסיקת ההלכה צריך שיקול דעת של חכם, לא להיות ראש בקור...

13 הקשו עלי, למה כתבתי בילקוט יוסף שובע שמחות (עמי קלט) שתינוק שנולד בשבת, אם המשפחה חילונית והם יחללו שבת לבוא לברית, ידחו את הברית ליום ראשון. והלא מצות מילה היא על אבי הבן, ואמרנו עכשיו שלא צריך להתחשב באחרים? אבל אין לדמות מנהג בעלמא של גילוח הזקן בל"ג לעומר ששנוי במחלוקת, לחילול שבת המוני שהוא עבירה חמורה ביותר, ולכן כהוראת שעה מתיירים לדחות את הברית למיגדר מילתא.

14 בתנאי שיכבד ויסדר קידושין כמנהגו, בנוסח שלנו ובמבטא שלנו. אם לא, יביאו רב אחר. כך נהג

לעומר, והוא הדין מ"ז תמוז עד ראש חודש אב שהספרדים נוהגים להתחתן, יבואו חבריו האשכנזים לחתונה שלו וישמחו אותו, כי החתן עושה כפי הדין, הכל הולך אחר החתן.

מצות חינוך

יא. מחנכים ילד קטן לספור את העומר כל לילה וליילה¹⁵. כשהיינו ילדים מרן זצ"ל היה חוזר מהשיעור בבית הכנסת שאול צדקה בשעה עשר ומעיר אותנו: ספרת את העומר? תקום ותספור! היינו בקושי קמים וסופרים וחוזרים לישון. וכבר ביארנו בשיעורים בקודמים שספירת העומר בזמן הזה היא מדרבנן, וקיימנו לן שגם במצוות דרבנן יש דין חינוך. אמנם הרמ"ע מפאנו¹⁶ (בתשובה ס"קא) כתב, שבמצוות דרבנן אין מצות חינוך בקטן. וראיה לזה מהגמרא (חגיגה ו.) כל היכא דגדול חייב מדאורייתא, קטן נמי מחנכין ליה מדרבנן, כל היכא דגדול פטור מדאורייתא, קטן מדרבנן נמי פטור. אך החקרי לב (או"ח ס"י צט) מביא את דברי הרמ"ע מפאנו וחולק עליו, ומסקנתו שיש לחנך קטן גם במצוות מדרבנן, ודוחה ראית הרמ"ע מפאנו, שהגמרא דיברה שם על מצות ראיה, ילד קטן קשה לטלטל אותו בדרכים שיבוא למקדש ולכן פוטרים אותו, מה שאין כן שאר הדברים שחייב מדין חינוך גם במצוות דרבנן. וכן כתבו החיד"א (סימן תרנ"א) ופ"ק (סימן נ"ג סק"ג) וסימן תקנ"ד סק"ב, ו"ת תרנ"א).

ראיה ממגילה

יב. יש להוכיח שקטן חייב במצוות דרבנן, מהתוספות במסכת מגילה (י"ט): שם אמרו שחרש שוטה וקטן פטורים ממקרא מגילה, ולא מוציאים את הרבים ידי חובתם, הקשו התוספות (ד"ה ורבי יהודה) הלא מקרא מגילה דרבנן וחייב הקטן מדרבנן, יבוא דרבנן ויוציא דרבנן, וכמו שאמרו בברכות (כ:) שהקטן מוציא את הגדול שאכל כזית פת בברכת המזון? ותירצו שגדול הוא חד דרבנן, וקטן הוא תרי דרבנן, ואין תרי דרבנן מוציא חד דרבנן. משמע מדברי התוספות שרק לא מוציא את הגדול, אבל מכל מקום הוא חייב מדין חינוך. וכן משמע מהרשב"א והריטב"א.

ראיה מברכות

יג. לכאורה יש להוכיח שקטנים חייבים במצוות מדרבנן, ממשנה מפורשת בברכות

הגאון רבי שלמה זלמן אוירבך שהיה מגיע לשמחות שלנו - הבנים של מרן זצ"ל - היה מברך במבטא ספרדי ואומר שם ה' בקמ"ץ כמנונו, מפני שהחתן הוא ספרדי, והוא צריך לצאת ידי חובה מדין שומע כעונה. הרב אוירבך ידע את דברי הראשונים שמהם מוכח כמו המבטא שלנו, ומהם: הרי"ף (ברכות טו ע"ב, והובא בשם בתוס' ד"ה בין הדבקים) הרמב"ם (מורה נבוכים פרק סב), רבי אליעזר הקליר (בפיטו לששעה באב), וכן משמע מהפיוט "מי מכוון" לרבי יהודה הלוי, וכן כתב היעב"ץ (ברכות מז): משמע מרש"י שנהג כמבטא הספרדי, אף על פי שרש"י היה אשכנזי מצרפת, וגם היעב"ץ היה אשכנזי. וגם הגר"א בתיקוני זוהר (תיקון יט) כתב שהנכון לבטא בשם ה' כמו הספרדים, ולכן חזר לקרוא פעם שניה כמבטא הספרדי. עם כל הכבוד לראש הישיבה שלימד את הבחור, אבל הוא צריך לכבד את מנהגו, וכי המנהג שלנו הוא ממהנהג יהודה או משוק הכרמל? מסורת אבותינו ורבותינו בידינו, כל הכמי הדור הקודם נהגו במבטא הספרדי ומהם: חכם אפרים הכהן, רבי יעקב עדס, חכם אברהם ענתב, רבי שלמה לניאדו, רבי עזרא עטיה, רבי יהודה צדקה, חכם בן ציון, מרן זצ"ל, והם קיבלו כן מרבותיהם, ורבותיהם מרבותיהם, דור אחר דור.

15 מעמתי שבמסודות הלימוד של הבנות מברכים איתן על ספירת העומר, אבל אז טעות, ולא צריך לספור איתן ספירת העומר, וכל שכן שלול לברך. אבל את הבנים יש לחנך לספור ספירת העומר.

16 הרמ"ע מפאנו היה בגיל 28 בערך כשמרן הבית יוסף נפטר, והוא טיפל בהדפסת של ספרי מרן, כי לא היה דפוס בצפת, הוא היה צעיר, אבל היה מקובל גדול.

יש אומרים שהרמ"ע מפאנו היה מגולח, ויש מי שכתב להוכיח מכאן שגם על פי הקבלה מותר להתגלח. אבל יש אומרים שהיה לו חולי הפנים ולכן היה מוכרח לגלח, ואם כן אין להוכיח מכאן לכל אדם. מי שיכול להחזיר - לא גודל לו זקן כמו תיש... יחמיר, אבל לפי הפשט מותר לגלח במכונת גילוח. היום אחד שאל אותי אם על פי הפשט מותר להתגלח, אמרתי לו שלפי הפשט מספרים כענין תער מותר להתגלח, וגם מכונת גילוח היא כמו מספרים כענין תער, שהשערה נכנסת לתוך הרישת והסכין מסתובב וחותך אותה. רק צריך לשים לב במכונת גילוח של היום, להעביר את המכונה לאט ולא ללחוץ, כי אם לוחץ הוא מושך את השערה מהשורש, וההיתר של מספרים כענין תער זה כשגורר את השערה עד סמוך לשורש, אבל בלי השורש. יש מכונות עם הכשרים, הם מוציאים את הסכין הכפול, אבל גם בהם יש להיזהר ולא ללחוץ.

בזמנו מרן זצ"ל אמר לי, אם לא ההיתר של הרב פראנק על מכונת הגילוח, לא הייתי מתיר! לפני כמה שנים בא אלי אחד שעשה מחקר בנושא זה, ורצה שאחתום שאסור להתגלח במכונה, אמרתי לו אני יכול לחתום שהמחמיר תבוא עליו ברכה, אבל לא שאסור מהדין. מרן זצ"ל לחץ עלינו כשהיינו צעירים שנגדל זקן, אף על פי שמרן בעצמו היה מתגלח עד גיל 25 או 26, תראה בתמונות שלו, כי הרבנית ע"ה לא יצתה שיגדל זקן, עד שנסעו למצרים ומפני שהיה צריך להיות דמות רבנית היא הסכימה שיגדל זקן, מרן היקל בזה מפני שלום בית, אבל מי שיכול להחמיר, אדרבה. ועל כל פנים אין לומר שזה איסור מהדין, וכי כל העולם - ובתוכם כמה חכמים גדולים כמו הרב יצחק שחיבר הרוב שחודו שרים - עוברים איסור! אלא שחשוב להחמיר בזה, ומי שמתגלח לא ליהנות, ויגלה בנחת. בצעירותו הייתה תקופה שמרן אמר לנו להתגלח במשחה - מועשי, אבל הרבנית לא הסכימה, אמרה שכל הבית נהיה ריח של המשחה, וחזרו להתגלח במכונה.

(כ"ע"א-ע"ב), שקטנים חייבים בתפילה. לדעת הרמב"ם (פ"א מהלכות תפלה ה"א) תפלה אחת ביום היא מדאורייתא וכל השאר מדרבנן, ולדעת התוספות (ד"ה בתפלה) כל התפלות מדרבנן, ורק תפלה בעת צרה - כמו בזמן שנופלים טילים ח"ו - היא מדאורייתא. מרן בשלחן ערוך (סימן קו סעיף א) פסק: קטנים שהגיעו לחינוך, חייבים לחנכם להתפלל. משמע שמחנכים אותם לכל התפלות, שחרית מנחה וערבית, אף על פי שהם לא מדאורייתא¹⁷. ראיה זו הביאה מרן זצ"ל בשו"ת יביע אומר ח"ג (חאו"ח סימן כז אות ז), וכן הבאנו בילקוט יוסף (סימן קו סעיף י)¹⁸.

לאפרושי מאיסורא

יד. באמת כבר נחלקו הראשונים אם מצווים לחנך קטן באיסורי דרבנן, כגון בישולי גויים¹⁹ שאסרו מדרבנן משום חתנות, לדעת הרשב"א (שבת קכא.) והר"ן (ריש יומא) מותר לתת לקטן איסורי דרבנן, אבל לדעת הרמב"ם (פ"ז מהל' מאכלות אסורות הכ"ז) אסור לתת לקטן אפילו איסור דרבנן. ומרן (סימן שמג) פסק כהרמב"ם. ואם כן הוא הדין לחנך אותו במצוות דרבנן, בפרט שאיסור לא בא כל יום, אבל עם המצוות הוא נפגש כל יום²⁰.

זיל בתר טעמא

טו. רש"י (חגיגה ו.) וגם הרשב"א (שם) כתבו שכל הענין של מצות חינוך קטן, כדי להרגילו במצוות שיהיה כרוך אחריהם. תארו לעצמכם שקטן לא ידע כלום ויגיע לגיל בר מצוה, פתאום יגידו לו תברך ברכות, יביאו לו טלית, והוא לא יבין מה צריך לעשות, לכן מחנכים אותו מקטנות. ולפי טעם זה מה לי מצוות דאורייתא מה לי מצוות דרבנן, אם לא תלמד אותו הוא לא ידע, ולכן יש לחנכו גם במצוות דרבנן.

ראיה מחנוכה

טז. יש ראיה לזה ממה שמרן השלחן ערוך בהלכות חנוכה (סימן תרעה סעיף ג) העתיק בסתם את הגמרא (שבת כג.) "הדליקה חרש שוטה וקטן לא עשה ולא כלום". וכי מדובר שהוא הדליק לעצמו?! ודאי שהנידון הוא אם הדליק להוציא ידי חובה את בני הבית, ולכאורה מוכח שקטן בגיל שבע או שמונה שהדליק לא עשה כלום כי הוא פטור, אבל מרן ממשיך: ויש מי שאומר בקטן שהגיע לחינוך מותר. לכאורה הגענו לכלל, סתם ויש בדברי מרן, שהלכה כסתם, ואם כן קטן שהדליק לא עשה כלום. אך הרבה אחרונים מפרשים שזה לא ככל סתם ויש, אלא בהתחלה מרן הביא דינא דגמרא, אבל כוונתו לפסוק כמו היש מי שאומר שהביא לאחר מכן, וכוונת היש מי שאומר לפרש דברי הגמרא, שמה שאמרו לא עשה ולא כלום הכוונה לקטן פחות מגיל חינוך, אבל קטן שהגיע לגיל חינוך יכול להוציא ידי חובה את בני הבית, וכיון שהיש מי שאומר לא חולק על הגמרא אלא מפרש, כך ההלכה. וכמו הכלל שאם מרן הביא בשלחן ערוך "יש מי שאומר" בלי חולק, כך ההלכה. מצות נר חנוכה היא מדרבנן, ומוכח שקטן שהגיע לגיל חינוך והדליק נר חנוכה יצא ידי חובה, ומחנכים אותו גם למצוות דרבנן. ולכן למסקנא מחנכים את הקטן לא רק למצוות דאורייתא, אלא גם למצוות דרבנן.

קטן ששכח לספור

יז. קטן ששכח יום אחד לספור ספירת העומר, זה מצוי מאוד, אבא שלו מעיר אותו: ספרת ספירת העומר? הילד אומר לו: לא, אני פטור, אתמול שכחתי לספור... מרן היה אומר לנו: תמשיך לספור בברכה, לא כמו גדול שמפסיק לספור בברכה, כי קטן כל המטרה לחנך אותו לעשות, לא לחנך אותו לא לעשות. ואם תאמר: הרי זו

¹⁷ בילדותנו מרן זצ"ל היה מעיר אותנו לא רק לספור ספירת העומר אלא גם להתפלל ערבית. אין לך חינוך יותר טוב מזה, בתנאי שגם האבא מתפלל, שיתן דוגמא אישית...

¹⁸ יש מי שדחה, כי דוקא תפלה חייבו את הקטנים, דרמני ניהו, וכי הוא לא צריך לכיין חננו מאתך חכמה בינה ודעת, למה שיקח ריטלין... אבל לעולם קטנים פטורים ממצוות דרבנן. אבל זה חילוק דחוק.

¹⁹ יש בישולי גויים שלכל הפחות ישראל מודליק את האש, וסומכים על דעת הרמ"א (סימן קיג סעיף ז) שהיקל בזה. אבל אני מדבר כאן על בישולי גויים גמורים לכולי עלמא, שהגוי עושה הכל.

²⁰ יש אנשים שטועים ונותנים לתינוק קטן לכבות את אור החשמל, או לכבות תנור בשבת וכדומה, וכי הוא לא יהודי! רבותינו אמרו את דין אמירה גוי, למה לא אמרו לומר לקטן? למי אין קטן בבית? לכל אחד יש ילדים או נכדים, אלא שצריך להפריש את הקטנים מאיסור.

בכל שאלה בענייני העומר רבני בית מרן פה בשבילך!

5293 * שלוחה 1

העלון להצלחתם של: ליאת חנה בת עישה עליזה - הצלחה ובריאות, אליהו בן ליאת חנה - הצלחה ביישבות הגדולות, מאיר בן ליאת חנה - הצלחה ובריאות, אשר בן אסתר - זרע בר קיימא הצלחה פרנסה טובה נחת, יוחאי בן בת-שבע - בריאות, שמרית בת בת-שבע - רפואה שלמה.

חינוך - עד מתי

יט. אמנם יש חולקים, בשו"ת הר צבי (האו"ח סימן עב) להגאון רבי צבי פסח פראנק רבה של ירושלים, הוא חידש שמה שצריך "תמימות", די ברצף של הספירה, ואף על פי שהיה פטור סוף סוף יש רצף של הספירה, כי גם בקטנותו הוא ספר. אבל זה תמוה, כי מכיון שמעשה קטן לא נחשב למצוה, מה שספר בקטנותו לא נחשב לכלום. וגם האור לציון (ה"א סימן לו) כתב את הסברא של הרב פראנק²³, והוסיף לחדש, שמצוות חינוך ממשיכה גם אחר שהגדיל. אבל תראו מה שכתבו התוספות בפסחים (פח. 24) שדין חינוך הוא עד גיל בר מצוה ולא יותר. וכן כתב רבי עקיבא איגר (בתשובה סי"ז) שאין דין חינוך אלא בקטן עד גיל בר מצוה ולא יותר²⁵, ואם כן מה שייך לומר שאחר שהגדיל ימשיך לספור מדין חינוך. לכן מה שכתבו תמוה, מחילה מכבודם. הלכה למעשה אנחנו מורים, שקטן שהגדיל בימי העומר לא מברך על ספירת העומר.

ספק ספיקא

כ. אחד הקשה על מרן זצ"ל בספרו, שיש לומר ספק ספיקא, שמא כמו הרב פראנק שקטן שהגדיל יכול להמשיך לספור בברכה, ושמו כל יום מצוה בפני עצמה היא ויכול לברך, ולכן הכריע לא כמו היביע אומר. אבל תראה ביביע אומר חלק ג' (האו"ח סימן כז, כח) שהרב כתב על כך כמה תשובות, וצירף עוד ספיקות, ולמרות זאת מסקנתו שלא להמשיך לספור בברכה, ואחת התשובות, כי ספק ספיקא בספירת העומר מועיל כאשר יש כבר חזקת חיוב, למשל, אדם שהיה בחתונה ואחר ערבית קראו לו לתקן את הרמקול, ולא זוכר אם הספיק לספור את העומר, ונזכר רק בלילה שלאחר כוכו, בזה מועיל ספק ספיקא, שמא ספר ושמו כל יום מצוה בפני עצמה, כי בזה יש לו חזקת חיוב ויש אומרים שחיובו מדאורייתא. לפני שחולק קודם כל היה לו לקרוא מה שהרב כתב.

לחלוק עם שכל

כא. אחד כתב ספר הוא ספרדי, וכתב שנשים מברכות על לולב וסוכה, ובא אלי לקבל כמוני הסכמה. איך אתה בא אלי לקבל הסכמה, אתה יודע מה הקו שלנו שהוא כדעת מרן זצ"ל. אמר לא, אבל החיד"א (בברכי יוסף סי' תרנד סק"ב) כותב שיש קצת נשים שמברכות! אמרתי לו אתה קראת יביע אומר (ה"א האו"ח סימן לח-מב, וה"א האו"ח סימן גג) אמר: בודאי, אני לא אקרא יביע אומר?!... וכי היביע אומר לא הביא את החיד"א? קראת את האמת! אמר: אני יגיד לרב את האמת, היביע אומר האריך הרבה, לא קראת יביע אומר? אמר: אז איך אתה חולק? בכל מהלך השיעור ראינו כמה דוגמאות שמקשים על הרב, אבל מקושיא לא מתיים. יהי רצון שזנחה לכון לאמיתתה של תורה.

²³ סיפרתי כמה פעמים שהרב פראנק היה עושה בביתו ברחוב מלאכי סעודה שלישית, ובאים תלמידי חכמי ובהורים משיבת חברון לדבר איתו בלימוד, הוא היה זורק שאלה וכולם דנים. האשכנזים אהבים לדבר בלימוד, גם בתור לנטיילי ידים, אשריהם ואשרי חלקם. מרן זצ"ל בתור בחור בגיל 17 או 18 היה הולך לשם ולוקח איתו את חכם בן ציון וחכם ברוך בן חיים, כי היו בחורים מפורת יוסף שהיו הולכים לשיחות של הרב עוזיאל או הרב קוק, ומרן היה אומר לרב פראנק: כך כתב פרי הארץ, אבל תראה שהחקיק לב חולק עליו, והרב פראנק היה משתגע ממנו, והושיב אותו לידו. מרן סיפר לי, שכשהיה מגיע לרב פראנק היה עומד לו מלוא קומתו, הוא היה בגיל שמונים ומרן בן שמונה עשרה, ופעם רב אשכנזי אמר לרב פראנק: מה כבודו עומד לפרנק הזה? הרב היה נראה ספרדי. ענה לו הרב פראנק: הפרנק הזה יהיה המשיב של הדור הבא! הוא צפה למרחוק.
²⁴ הפח נשבר ואנחנו נמלטנו...
²⁵ אחר כך לכל היותר יש להוכיחו מדין הוכח תוכיח את עמיתך, אבל לא מדין חינוך.

ברכה לבטלה? ראשית, דעת רוב הראשונים, שגם אם אדם שכח לספור יום אחד ממשיך וסופר עם ברכה, כי כל יום מצוה בפני עצמה היא, אלא שאנו חוששים לבה"ג (הובא בתוס' מנחות טו.) שדבריו דברי קבלה (וכמ"ש התוס' חולין מד ד"ה כדי תפיסת), וכן לאור זרוע (סימן קטט) והראב"ה (סימן תקנא) שכל ספירת העומר היא מצוה אחת, "תמימות תהינה", ואם חיסר יום אחד לא יכול להמשיך לספור בברכה, וקטן יכול לנהוג כדבריהם. ועוד שקטן לא מצווה על איסור "לא תשא את שם ה' אלוקיך לשוא", כמו שכתבו התוספות (ר"ה לג. וע"ע כ"ז בתוס' פסחים פח.). סיפרתי כמה פעמים שפעם הפירות היו יקרים, משפחה של עשרה ילדים היו אוכלים ביחד תפוז שלם, ומרן זצ"ל היה נותן לנו פלח ואומר: תברך העץ, ואחר כך נותן לנו עוד פלח ואומר לנו שוב לברך העץ. המדובר הוא לפני גיל חינוך, בגיל חמש או שש או שבע, כל קטן לפי שכלו. איש גדול שמחנך קטן לברך, יכול לומר לו בשם ומלכות ואין זה ברכה לבטלה, וגם הקטן עצמו שמתחנך לברך, לא שייך בו ברכה לבטלה. מרן זצ"ל כתב את ההלכה הזו לפני שנים בקול סיני שקטן ששכח לספור יכול להמשיך בברכה, ובמשך שנים לא הבנו, אבל אמרנו "מקושיא לא מתיים"... ולאחר שנים רבות ראינו את דברי התוספות המפורשים, שבקטן אין איסור לא תשא²¹, מלבד שלדעת רוב הראשונים גם גדול ששכח יכול להמשיך לספור בברכה.

קטן שהגדיל

יח. לפי זה מה יהיה הדין בקטן שהגדיל ונעשה בר מצוה בימי העומר²², האם ימשיך לספור בברכה או לא. הלא עד שהגדיל לא היה חייב במצוות, לדעת רוב הראשונים ומהם: רש"י (ברכות מה. ד"ה עז), הרמב"ן במלחמות (ברכות כ:), הרא"ש (בתשובה סוף כלל ד), הריטב"א והמאירי (מגילה י:), והר"ן (קידושין לא.), קטן פטור לגמרי מהמצוות, ואין שום מצוה על הקטן, אלא שמצוה על אביו לחנכו מדין חינוך. וכן נראה דעת הרמב"ם (פ"ו מהלכות המץ ומצה ה"י). וגם לשאר הראשונים שסוברים שהקטן עצמו מחויב במצוות מדין חינוך, עד עכשיו היה חייב רק מדין חינוך, ועתה שהגיע לגיל מצוות התחייב בחיוב גמור, ואין כאן תמימות, כי מה שספר בשעה שהיה פטור מהמצוות לא יכול להצטרף עם מה שסופר בזמן חיובו. וראה לזה מהגמרא (ראש השנה כה.) לגבי אדם שאכל מצה בתוך שיגעונו, ואחר כך שתה כדור וחזר להיות כאחד האדם, הדין הוא שיחזור לאכול מצה, כי מה שאכל בזמן שהיה פטור מן המצוות לא מוציא אותו בזמן חיובו. ואם כך גם בנידוננו, הקטן היה פטור ממצוות ספירת העומר ולא נחשב לו שספר כלל, לכן דעת הרבה אחרונים שלאחר שהגדיל מפסיק לברך על הספירה. כך כתבו כל גדולי הדורות, להקת אחרונים, ספרדים ואשכנזים, ומהם: הברכי יוסף (סימן תפט סק"ב), פרי הארץ (ה"א האו"ח סימן א), השלמי ציבור (הרח"צ ע"ג) לרבי ישראל יעקב אלגאזי, חכמה ומוסר (הלכות פסח אות קמט) לרבי אברהם ענתבי לפני כמאתים שנה, רבי חיים פלאג"י (במועד לכל חי סימן ה אות ח) לפני כמאה וחמישים שנה, מהר"ש ענגיל (בתשובה ח"ו סימן קיב, ובספר ציונים לתורה ד"ד ע"א) בשם חידושי הר"מ מגור, האדמו"ר מסוכוטשוב באבני נזר (ח"ב סימן תקלט), ועוד.

²¹ בקול סיני הרב לא הביא את הראיה מהתוספות, אבל אחר שהראנו לו שיש ראייה לדבריו, בחזון עובדיה (עמ' רכא) שיצא בשנים האחרונות מרן זצ"ל הביא את הראיה מהתוספות.

²² קטן שהגיע לבר מצוה בימי העומר, אם עושים לו מסיבה בתאריך יום הולדתו ממש, מותר להביא תזמורת, אבל אם זה לא בזמנו, עשה סיום מסכת ואז ודאי מותר להביא תזמורת. הייתי באיזה בר מצוה מחוץ לעיר, וחזן הבר מצוה עשה סיום ש"ס משניות, אמרתי לאבא שלו: מה אתה מתגאה, הוא הבין כל מה שלמד?... אבל מסכת אחת עם ברטנורא הוא יכול לגמור ולהבין.

שבוע שעבר שאלו אותי בחורי ישיבות שרצו לעשות קומזיץ ולהשתולל... ורצו שאתיר להם לשמוע שם שירים על די' שיעשו שם סיום מסכת. אמרתי להם אם כן ביטלתם את כל האבלות של ימי העומר, רק על די' שיקול דעת של חכם יש להשתמש בהיתרים אלו, כגון בבר מצוה וכדומה שאי אפשר לדחות את השמחה להזמנות אחרת. אבל סתם בשביל להשתולל ולאכול לא מתיים.

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעור השבועי של מרן הראש"ל שליט"א

מביהכ"ס היודים כל מוצש"ק בשעה 21:30 השיעור מתחיל בשעה 22:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293* שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

הדסה בת מרים וגמליאל בן דבורה
זרע בר קיימא בקרוב

מרים בת אסתר רפואה שלימה

הדוה בת מרים ואברהם בן זהבה
זרע בר קיימא בקרוב

לכל המשתתף להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעור השבועי להצלחה לרפוא"א או לעילוי נשמת יקרם **חייגו: 5290***

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של **כאן מורשת'** 90.8fm, 92.5 fm, 92.8fm ו**בקהל חי'** 93.00fm

העלון להצלחתם של: ויהודית בת שרה- זרע בר קיימא הצלחה פרנסה טובה נחת, שמעון- הצלחה בלימודים, גבריאל- הצלחה בלימודים, מרדכי בני יהודית- הצלחה בלימודים, יאיר בן אפרת- כל הישועות, יהודי בת מרים- זרע קודש בר קיימא, יוסף בן צילה- בנים זכרים, מאור בן צילה- בנים זכרים.

"וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם ושבתה הארץ שבת לה" (כח א-ב).

מה ענין שמיטה אצל הר סיני, והלא כל המצוות נאמרו מסיני? אלא, מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני, אף כולן נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני (רש"י).

אך צריך ביאור, הלא היה אפשר לפרש מצוה אחרת עם כלליה ופרטיה, וממנה היינו לומדים שכל התורה ניתנה בסיני, ומדוע דוקא במצות שמיטה פירשה התורה את כלליה ופרטיה ללמד שכל התורה ניתנה בסיני מן השמים?

ופירש החתם סופר: במצות שמיטה יש הוכחה ברורה שהתורה כולה ניתנה מן השמים, כי במצוה זו הבטיח הקב"ה (להלן פסוק כא) "וצוית את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים", ומי הוא זה שיכול להבטיח דבר לא טבעי כזה, שהארץ תוציא אחת בשנה אחת תבואה של שלש שנים? הלא רק הקב"ה יכול להבטיח הבטחה כזאת, וכשהבטחה זו מתממשת רואים בחוש שמצות השמיטה ניתנה מאת ה'.

לכן דוקא במצות שמיטה נאמר "בהר סיני" ופירשה התורה את כלליה ופרטיה, שממנה נלמד לשאר המצוות, כשם שמצות שמיטה ניתנה בסיני מן השמים, כך כל המצוות כולם ניתנו בסיני מן השמים.

"ושבתה הארץ שבת לה' וגו'. ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור" (כח ב, ד).

השמיטה נקראת "שבת", כשם שיש לעם ישראל את יום השבת שהם שובתים בו ממלאכה, כך גם לארץ ישראל יש שבת משלה שבו היא שובתת ממלאכה - "שבת שבתון יהיה לארץ". וכמו שהעבד עובד שש שנים ובשנה השביעית יוצא לחפשי, כדי להראות שהוא לא נמכר לגמרי לבעליו, כך ארץ ישראל אחרי שש שנות עבודה חוזרת לבעליה הקב"ה, כיון שהארץ שייכת לו, והיא רק מושאלת לבני האדם.

ולכן התורה קוראת לשבת זו "שבת לה'", ופירש רש"י: "שבת לה" - לשם ה', כשם שנאמר בשבת בראשית. כלומר, כמו שבשבת כתוב (שמות כ') "ויום השביעי שבת לה'" - לשם ה', כך גם השמיטה היא שבת לשם ה'. ובאור הדברים, כי כמו שהשבת היא עדות על מעשה בראשית, כך השמיטה היא עדות שהארץ שייכת לקב"ה. ע"י שהאדם שובת ממלאכת השדה בשנה השביעית הוא מוכיח שהקב"ה הוא בעל הבית של הקרקע, והוא נתן לנו רשות להשתמש בקרקע, וצויה עלינו לשבות בשנת השמיטה.

וכן מבואר בתורת כהנים על הפסוק (להלן כולו) "אז תרצה הארץ את שבתותיה":

אני אמרתי לכם שתהו זורעים שש ומשמטים לי אחת, בשביל שתדעו שהארץ שלי היא, ואתם לא עשיתם כן, אלא עמדו וגלו ממנה והיא תשמט מאליה כל שמטים שהיא חייבת לי, שנאמר "אז תרצה הארץ את שבתותיה כל ימי השמה כל ימי השמה תשבות".

נמצא שהשמיטה היא שבת כעין יום השבת, ולכן היא נקראת "שבת לה'". ומעתה, כשם שהשבת היא מקור הברכה וממנה מושפעת הברכה לכל ימי השבוע, כמו שכתוב בווהר הקדוש (חי"ב סג): כל שיתא יומין מתברכאן מיומא שביעאה. כך גם השמיטה היא ברכה לארץ, שכל השפע וההצלחה של התבואה בשאר השנים באים על ידי מצות השמיטה, וכמו שהתורה מבטיחה לשומרי השמיטה (להלן פסוק כא) "וצוית את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים". ובוזה יבואר הפסוק (להלן פסוק ו) "והיתה שבת הארץ לכם לאכלה", כלומר, על ידי שמירת השביעית תהיה לכם תבואה לאכלה בכל השנים.

ועוד, כשם שהשבת ניתנה לישראל כדי שיהיו פנויים ממלאכה ויעסקו בתורה, כמו שאומר הירושלמי (שבת פ"ט ה"ג): לא ניתנו שבתות וימים טובים אלא לעסוק בהן בדברי תורה.

כך גם בשנת השמיטה שהאדם שובת ממלאכת שדהו צריך לעשות אותה "שבת לה'" שינצל את הזמן הפנוי לעסוק בתורה.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097 דוד

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
ידוע מעלת פדיון הנפש
שבכוחו להסיר מבני אדם חולי, צרה ויגון. וטוב וראוי לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודשיו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בעניין השיבות פדיון נפש

"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"

רבי אגודת "בית מרן" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם **חייגו 5290***

הגאון הגדול רבי יחזקאל סגל הלוי לנדאו צוק"ל
יום פטירתו: י"ז באייר ה'תקנ"ג

לאורם נלך הדליקו נר

אוכל רק לחם יבש, בשנת ה'תקט"ו עבר רבנו לעיר פראג ושם המשיך לשמש ברבנות, ושם תיקן רבנו כמה תקנות.

בין התקנות שתיקן היה שאדם לא יוכל לפרסם ספר הילכתי לפני גיל ארבעים וכן התקין תקנות נגד חיי המותרות שנועדו להידמות לגויים והיה אומר: מה לנו להידמות לגויים? להם נאה לשמוח כי הם יושבים שלווים ושאננים בארצם ומולדתם אבל אנו עם עני הנתון בגלות ולשמחה זו מה עושה?

כ"כ יסד רבנו ישיבה בפראג והיה מוסר בה בכל יום ארבעה שיעורים שני שיעורים בגמ' ושני שיעורים בשו"ע.

רבנו נודע בפסיקותיו ההלכתיות ולא היסס להביע את דעתו גם אם הם היו נראות לכאורה מקלות מדעת רבנים אחרים. בשנת ה'תקל"ב (1772 למניינם) פרצה שריפה גדולה ששרפה את ביתו של רבנו ובו נשרפו כל כתביו, לאחר כמה שנים פירסם רבנו את חידושיו בספר "ציון לנפש חיה" (הקרוי הצלי"ה) על שם אמו מרת חיה ע"ה וספרי פסקיו הנודעים "נודע ביהודה" על שם אביו רבי יהודה לנדאו צוק"ל.

בתאריך י"ז באייר ה'תקנ"ג הלך רבנו לעולמו ונטמן בבית העלמין בעיר פראג והוא בן 79 בפטירתו.

העלון להצלחתם של: לוי יצחק בן הינלה- זרע קודש בר קיימא, יהודית בת ג'וליו וכל בני משפחתה- רפואת הנפש והגוף, יהונתן אברהם- בריאות איתנה, מרדכי בן נטלי- בריאות איתנה, יונתן בן לירון- כל הישועות, יוסף בן רחל רבקה- חזרה בתשובה, יעקב בן חנה- הצלחה בכל, יעקב ישראל בן מול- הצלחה בישיבה.

מאור ישראל

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
במיתו הקדושה כרדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום זה בשעה 13:30

את הכרטיס של הנכה לצרכו הפרטי, ודיברנו בזה עם הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א והודה לנו בזה.

שאלה: אדם שפתח חנות של עגלות בבנין מגורים ודיירי הבנין תובעים אותו שישלם מס כפול לוועד הבית משום שהוא גורם שיהיה יותר לכלוך ובלגן בבנין ואותו בעל חנות מסרב להוסיף לתשלום הרגיל עם מי הצדק?

תשובה: אין ספק שהצדק עם הדיירים שהרי כל בנין רגיל אין חנויות למכירה וממילא יש פחות לכלוך משא"כ בבנין זה מחמת אותם האנשים שבאים לקנות ממילא מצוי יותר לכלוך ולכן הוא יצטרך לשלם יותר לוועד הבית.

וכמו שראינו מקרה דומה לזה במשנה בב"ב כ. שאומרת "חנות שבחצר יכול למחות בידו ולומר לו איני יכול לישן מקול הנכסין ומקול היוצאין אבל עושה כלים יוצא ומוכר בתוך השוק ואינו יכול למחות בידו ולומר לו איני יכול לישון לא מקול הפטיש ולא מקול הריחים ולא מקול התינוקות" וכן פסקו הרי"ף והרמב"ם בהל' שכנים פ"ו הל' יב. וכן פסקו הטור ומרן השו"ע חו"מ סי' קנ"ו סעי' ב' חנות שפְּתָחָהּ, וְכֹלֵי הַשְּׂכָנִים לְמַחֹת בְּיָדוֹ וְלֹמַר לוֹ: אֵין אָנוּ יְכוֹלִים לִישֵׁן מִקוֹל הַנְּכָסִים וְהַיּוֹצְאִים, אֲפָּלָא עוֹשֶׂה מְלַאכְתּוֹ בְּחִנְתּוֹ וְמוֹכֵר לְשׁוּק וְכוּ'.

להלכה: הצדק עם הדיירים ואותו בעל חנות חייב לשלם לוועד הבית יותר ממה שכל דייר באותו בנין צריך לשלם.

שאלה: אדם שמשמש ברכב של אדם נכה עם תעודה (שאו יש לו אישור לחנות בחניית מסיימות) האם מותר לאותו אדם לחנות בחניה של נכים ואע"פ שהוא עצמו אינו נכה?

תשובה: לכאורה היה נראה לומר שיהיה מותר לאותו אדם לעשות כן שהרי כל המניעה לחנות בחניות אלו למי שאינו נכה היא רק מצד החוק ולא מצד ההלכה ומבחינת החוק הוא חוקי. אלא דאיתא בגמ' בב"ק דף ט. תנן התם מי שלקט את הפאה ואמר הרי זו לפלוני עני רבי אליעזר אומר זכה לו וחכמים אומרים יתננה לעני הנמצא ראשון והלכה כמו חכמים כמו שכתבו הרי"ף וכן הרמב"ם בהל' מתנות לעניים פ"ב הל' ט' ע"ש. וטעמם של חכמים הוא משום שהוא חב לאחריו, זאת אומרת שאסור לך להנות מדבר שנועד לאחרים אם הנאתך מזיקה את אותם אחרים. ולפי זה בנדון דידן הדין יהיה שאסור לאותו אדם לחנות עם הרכב של הנכה בחניה של נכים שהרי אותה חניה נועדה לנכים דווקא ואותו אדם מזיק את הנכים שהרי החניה נועדה לנכים. אך אם הוא נוסע לצורכי הנכה וכגון לקנות לו תרופות וכד' נראה שאז יהיה מותר.

וכן ה"ה שאסור להעביר כרטיס של נכה לאדם שאינו נכה, ומלבד כל זה יש בזה איסור של גזל דעת, וכענין מה שאמרנו חז"ל (בסוף מס' פאה) על אדם שנוטל צדקה ואינו עני שאינו מת מהעולם עד שאכן יהיה עני רח"ל, לכן כל ריא שמים יזהר מכל הדברים הללו, וע"כ כך יזכה שהקב"ה יתן לו ברכה במעשיו.

להלכה: אסור למי שאינו נכה לחנות בחניה של נכים וכ"ש שאסור לקנות או לקחת

הלכות לשון הרע

הרב אברהם דניאל שליט"א
רמ"ד במוקד הליכות בית מדרש

הכיפור מכפר ועל עבירות שבין אדם לחברו אין יום כיפור מכפר עד שירצה את חברו. יש פעמים שאם ירצה את חברו הדבר יגרום לפגיעה יותר בחברו שכן פעמים אדם הולך להתנצל לפני השני מפני אותם דברים שנהגו כלפיו בלא ידיעתו ובאותו זמן שבאנו וספרנו לו על כך הפגיעה היתה יותר גדולה.

לכן צריך לעשות זאת במשנה זהירות ובכל ענין הוא לעצמו ולכן יעשו שאלת רב. אבל אם אינו יודעים שלא תהיה פגיעה גדולה מהצד השני אלינו ללכת ולבקש סליחה וחרטה על מה שעשינו ואף שהדבר עולה לנו באי נעימות ובושה גדולה שכבר אמרו חז"ל מוטב לאדם שהתבייש בעולם הזה שהוא חולף כצל הענף ואל התבייש לעולם הבא שהוא נצח.

שאלה: אדם הנמצא בחבורה שמדברים לשון הרע אך אין הוא מדבר עמהם אלא רק מקשיב לדבריהם האם עובר איסור?

תשובה: כל חבורה שיש בה רכילות או לשון הרע עלינו לדעת שזה דבר חמור מאוד. וכתוב בצוואתו של רבי אליעזר הגדול שצווה לאונקלוס בנו וזה לשונו: "בני אל תשב בחבורות האומרים גנאי מחבריהם כי הדברים עולים למעלה ובספר נכתבים וכל העומדים שם נכתבים בשם חבורת רשע" ע"כ, ולכן צריך לגעור בהם ולהסתלק מהמקום.

שאלה: אדם ששומע מחברו שמספר בגנות חברו האחר כיצד עליו לנהוג?

תשובה: נאמר בתורה הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא. מכן למדו חז"ל שכל פעם שאנו רואים אחד מעם ישראל שעובר על רצון ה' חייבים אנו להוכיח אותו שצריך שהכל יהיה בדרך נכונה כדאי שהדברים התקבלו.

ולכן חייב אותו אדם להעיר לחברו על האיסור החמור הזה.

שאלה: האם המספר לשון הרע אין לו חלק לעולם הבא?

תשובה: עוון של לשון הרע הוא חמור מאוד והוא בין העברות שבין אדם לחברו שאפילו יז"כ לא מכפר עליהם. אמרו חז"ל (תוספתא בפאה) על דין איזה עברות נפרעים מהאדם בעולם הזה ואין לו חלק לעולם הבא

א. עבודה זרה. ב. גילוי ערויות ג. שפיכות דמים. ולשון הרע כנגד כולם. ופירשו הראשונים שהכוונה על אלו שהתרגלו בעוון זה והם מקבלים על עצמם להשמר מומנו מפני שנעשה אצלם כהיתר. יוצא מכל הנ"ל שאם אדם רגיל באיסור לשון הרע ולא נמנע מלספר בגנות חברו הדבר חמור מאוד ואין לו חלק לעולם הבא.

שאלה: אדם שדיבר לשון הרע וברצונו לחזור בתשובה על מה שדיבר בגנות חברו כיצד עליו לנהוג?

תשובה: כתב מרן השולחן ערוך (סימן תר"ז סעיף א) עברות שבין אדם למקום יום

איך מטפלים בשאיפת עשן ובכוויות? חלק א

פינת בריאות
אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

שבועי שבועיים לאחר מכן. לכן, חשוב להקפיד על הטיפול הקבוע יותר מאשר בדרך כלל. צריך לשים לב לתופעות כמו קוצר נשימה, שיעול או פליטה של ליחה יותר מהרגיל. אם יש הנחיות להגברת טיפול עצמי - חשוב לפעול לפיהן. ואם אין הנחיות, חשוב לקבל עזרה רפואית.

איך מטפלים באנשים שפונים לבית חולים בגלל שאיפת עשן? אם אלו פגיעות קלות - מחכים ונותנים לתופעה לעבור מאליה. במקרים קשים יותר - תרופות להורדת בצקות בדרכי האוויר והנשמה.

כוויות - סכנה ברורה ומיידית: הסכנה הברורה והמיידית במקרה של התלקחות או של מגע עם אש היא כוויות. כוויות מחולקות לפי דרגות חומרתן, בהתאם לעומק הפגיעה בעור:

דרגה 1 (הקלה ביותר) - דומה לשיזוף עמוק ומתבטאת באודם, בכאב ובנפיחות קלה.
דרגה 2 - פגיעה עמוקה יותר בחלק משכבות העור. מתבטאת באודם, בשלפוחיות וכאב עז.
דרגה 3 - פגיעה בכל שכבות העור וברקמות שמתחתיו. צבע הכוויה לבן, דמוי שעווה, והאזור כואב בדרך כלל עקב פגיעה בעצבים תחושתיים.

המשך בשבוע הבא בעז"ה

שריפות רבות משתוללות ברחבי הארץ, ועימן גם עלולות להופיע סכנות בריאותיות - הבולטות שבהן שאיפת עשן וכוויות.

משתוללת שריפה באזור שלי - מה לעשות? הכי חשוב - להמעיט בחשיפה לעשן. אם אתם נמצאים באזורי השריפות הימנעו מיציאה מהבית וסגרו את החלונות. חשוב לדעת שזיהום האוויר נשאר כמה ימים אחרי השריפות.

שאיפת עשן - מה עכשיו? קודם כל חשוב לדעת שבעבור רוב האנשים הבריאים, שאיפה של מעט עשן היא לא מצב מסוכן המחייב טיפול. אם מדובר בשאיפה של כמות גדולה של עשן (למשל בזמן שחות במסדרון מלא עשן), זה כבר סיפור אחר. הסימנים הקלאסיים לשאיפת עשן המסכנת את דרכי האוויר העליונות הם: סימני הריכה של השפתיים או של שערות האף; סימני הריכה של הפנים; צרידות ו/או קוצר נשימה המופיעים בסמוך לחשיפה לכמות גדולה של עשן. במקרים כאלה צריך להתקשר למד"א ולהתפנות לעזרה רפואית. אל תתפנו לבד. עד להגעה של סיוע רפואי ניתן לשים פילטר על הפה, כמו חיתול בד.

מי צריכים להיזהר במיוחד? חולים במחלות של דרכי הנשימה - למשל אסתמה - עלולים לחוות החמרה במצבם. בדרך כלל זה לא קורה מיד עם שאיפת העשן אלא

לחיות עם האמונה

הרב הנאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשויות "בית סוף" ומחבר סדרת הספרים "ני לדגלי" ועוד...

אם היה לו טלפון או מכשיר המאתר כתובת, האם היה מתפלל? בוודאי שלא! האם היום מישהו מתפלל כשהוא מחפש מישהו?... הוא מתקשר וזהו... כמה הטכנולוגיה ניתקה אותנו מהתפילה! כמה פסוקים התורה כותבת על אליעזר שהתחנן: "הקרה נא לפני... עשה חסד עם אדני אברהם", "והיה העלמה היצאת לשאב ואמרת: אליה השקיני נא מעט מים מכדך", ובקשת הסימנים לזיהויה. לפני למעלה ממאה שנה, כשלא היה טלפון, כאשר אדם היה צריך למצוא מישהו, היה עליו להתפלל, גם כשמדובר בקרוב משפחה. אולי הוא עבר דירה או עבר לעיר אחרת? כשלא היו טלפונים, האדם צריך יותר לתפילה ולתחנונים לקב"ה. פעם, כשאדם חלה, כמה אפשרויות היו לרפואתו? פה רופא, שם תרופה ותו לא. הרופאים נמצאו רק בערים הגדולות, והיה צריך לנסוע למרחקים עד שימצאו את התרופה המתאימה. בימינו אדם לוחץ על כפתור, רואה את סוג מחלתו, עשרות סוגי תרופות, עשרות אופנים להירפא, ועשרות רופאים להתייעץ עמם. הביטוחים בימינו מבטחים אותו היטב, ואם כן, על מה נשאר לו להתפלל?! לכן הבידור בין טוב לרע כה קשה בימינו, ועבודתנו היא לעשותו ביתר שאת. ככל שהטכנולוגיה מפותחת, כך הבידור בין טוב לרע יותר קשה. אשרי האדם שיודע להשתמש עם הטכנולוגיה רק לדברים שבקדושה, לא סומך על הסיבות הטבעיות, וכאבותינו אינו חדל מהתפילה!

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293* שלוחה 3

הטכנולוגיה דחתה את התפילה

שאלה: 'אור החיים' הקדוש מלמד שבאחרית הימים נצטרך להתמודד מול שער החמישים של הטומאה, השער הקשה והמוסכן ביותר.

מה הפירוש? הרי אנחנו יודעים כבר מה מותר ומה אסור? וכי ייתכן שיצוצו בימינו איסורים חדשים שנצטרך להתמודד מולם?

התשובה: נכון, יש לנו אותם איסורים כבעבר, אבל עוצמה כזאת של טומאה לא הייתה מעולם! היום הטכנולוגיה מאוד משודרגת, ויש בכך גם מעלה, יש אפשרות נוחה להפיץ את אור הקדושה בעולם, שיעורי תורה, הדפסת ספרים, בפתירת מוסדות קדושה וכדומה. הטכנולוגיה המשודרגת, שהקב"ה האיר את ראשם של אנשים לפתח, מקילה להרבות ולהפיץ תורה בעולם.

מאידך, אנחנו יודעים שחטא אדם הראשון היה שאכל מעץ הדעת טוב ורע, וכיוון שכך, מה התיקון? לעשות בירור בין טוב לרע. הטכנולוגיה המשודרגת מחייבת בירור כזה, הרי רבים חלליה! כל התרבות הגויית, החומרנות, התאוות, הרוע שבאומות העולם, מצויים במכשירים הללו. איזה בירור עצום צריך לעשות בין טוב לרע, לסנון, לקחת את הטוב ולזרוק את הרע.

התורה מספרת על אליעזר שנשלח למצוא את זיווגו של יצחק. מדוע התפלל כה הרבה? הוא הולך לאזור ענקי, לחון, שגדול פי כמה מארץ ישראל, ואיך ימצא את רבקה בת בתואל בין מיליוני בנות? מניין ידע איפה מקומה? לכן הרבה להתפלל.

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
י"ר סדרת אתגרים בחינוך ומגיש תוכנית מידות שקופים ברדיו 'קול חי'

אל תירו בילדים!!!

לא פעם מצלצל הטלפון במשרדי אתגרים בחינוך ומהעבר השני נשמע קולם של הורים המתייסרים מבעיות משמעת קשות של בנם או בתם, (בד"כ בנם...) ולא פעם הם מטיילים ספק גדול וחוסר אמון שיצליחו לשנות את ההתנהגות חוצת הגבולות של הילד. ובכן, נשתדל במאמר זה להסביר כמה מילים על קווי המתאר של המשמעת. רוב ההורים מבינים שמשמעת היא כלי שבא לשרת אותם. כלי המסייע לנהל את הבית על מי מנוחות ולא לכרוע תחת הנטל. אם אכן הנחה זו נכונה, אז רגע... למה צריך ללכת ליועצים, לקורא ספרים ולהאזין להרצאות מורכבות המסבירות כיצד למשמע? יש לי הצעה הרבה יותר טובה, מהירה, זולה ואפקטיבית. למה שלא תחפשו לכם פנסינג מתחום האבטחה, שלמו לו כמה גרושים שיבוא אל ביתכם פעמיים בשבוע ויאיימו על הילד כי אם לא יהיה ממושמע לחוריו הוא יירה בו. ממש כן! ואם הילד בכ"ז לא מתמשמע, אז הוא יירה יריית אזהרה באוויר. ואם גם זה לא עוזר אז שיירה לו ברגל. אני אומר לכם גם הילד המרדן ביותר יהפוך באחת לסופר ממושמע. מה אתם אומרים, רעיון טוב?... ודאי שלא! מפני שכשמציגים את הדברים כך, אזי נעלמת המחשבה שהמשמעת היא

כלי הבא לעזור לנו- נעלמת לגמרי. מהי אם כן מטרת המשמעת. ובכן, מטרתה היא לייצר לילד תפיסה שהעולם הוא 'עולם של כללים'. אין דבר כזה כל איש הישר בעיניו יעשה! לכשיגדל הילד ויהיה לאיש יהיה מוכשר לקבל יראת שמיים ועול דרך ארץ. שהרי יראת שמיים היא הבנה שהעולם אינו הפקר וכי עליי לשמור מצוות גם בחדרי חדרים, שהרי העולם הוא 'עולם של כללים'. מכירים את האנשים האלו שבאופן קבוע חונים על המדרכה ממש? למה הם עושים זאת? מה עובר להם בראש רגע לפני שהם עושים זאת? "נו, מה זה משנה, אני רק קופץ חצי דקה לכספומט וחוזר, נו טטיות..." - אלו בד"כ אנשים שלא ספגו משמעת בילדותם. לעומתם יש את אלו שיחנו שלושה ק"מ מהכספומט כי הם חייבים למצוא מקום חנייה הכי 'נקי' שיש. כזה שאין סיכוי שיעבור על איזושהי תקנה מתקנות התעבורה. אכן, ספגו הם משמעת בילדותם וקיבלו עליהם עול דרך ארץ באופן בריא. אמור מעתה: משמעת = עיצוב תפיסת עולם של כפיפות לסמכות. בהצלחה.

בשורה משמחת לאחינו בחו"ל

בקרום תוכלו ליהנות מביקור אישי של הרב ברזילאי בקהילתכם
לפרטים 'אתגרים בחינוך' 077-405-2003

בחסדך בטחתי

מוזמנים הרבים הרב הנאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת *5293* שלוחה 13<8 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

הפתרון לכעס: הפתרון האמתי למדת הכעס הוא לקנות קנין בלבנו במדת הענוה, ולכן הבאתי את פרק מדת הכעס מיד אחרי מדת הענוה מפני שהיא שמביאה את האדם למדת הסבלנות. רש"י פרש (במדבר יב, א) את המלה "ענו" שפל וסבלן ע"ש, כלומר שהשפלות שהיית בלבו של משה רבנו הביאה אותו להיות סבלן כמו שהבאתי בפרק "הדרך לענוה". אם נרגיש בלבנו שאנו לא יותר טובים מהזולת, אלא אדרבא, יכול להיות שהוא טוב יותר מאתנו, ממילא לא נכעס עליו. יתכן שאנחנו היינו מתנהגים גרוע יותר ממנו אם היינו במקומו.

אדם שמרגיש עצמו כעפר, כמו שאנו מזכירים בתפלה "ונפשי כעפר לכל תהיה", אינו מגיע לידי כעס לעולם. "לא מגיע לי כלום" - אומר הוא לעצמו. אם מישהו צעק עליו - "כנראה שמגיע לי", ואם לא מלאו את בקשתו - "נראה שאיני ראוי לכך". אם הוא לא קבל מאשתו את האכל שבקש, יודע הוא שגם האכל שכן קבל הוא מתנת חנם מהבורא יתברך, ובשליחותו יתברך החליטה רעיתו להכין את ארוחתו.

"בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ" (בראשית א, א) - בתחלה ברא השם יתברך את העולם במדת הדין (השם "אלוהים" מסמל את מידת הדין). אחר כך ראה הבורא שאין העולם יכול להתקיים במדת הדין ושתף עמה את מדת

הרחמים. על הבורא יתברך נאמר (שמות לה, ו): "אל... ארך אפים ורב חסד". הקדוש ברוך הוא יודע את מגבלותיהם של בני האדם, ולכן שתף הוא את מדת הרחמים. אין אדם שאינו עושה טעויות, ולכן הקדוש ברוך הוא מאריך את אפו כדי שנחזור בתשובה, ואם חלילה היה הבורא יתברך מעניש מיד על כל טעות, לא היה העולם יכול להתקיים.

לצפות לשלמות? רוב הכעס נובע מהדרישה לשלמות מעצמו ומאחרים, ולכן כשרואה שפעולות חבריו או שלו אינם כפי הצפוי, מיד כועס ורוגז. ואם רק ישיביל להבין שכלנו עושים טעויות, ואם הקדוש ברוך הוא שמחיה אותנו, מתנהג עמנו בסבלנות, מי אנחנו שלא נתנהג במדת הסבלנות? ואם ראינו אדם שעושה טעות בהתנהגותו, נזכר מיד שאף אצלנו הטעויות מצויות, וכך דרכם של בני אדם לטעות. אדם שמצפה מאשתו שתהיה מושלמת, מחכה לו כנראה אכזבה גדולה וחוסר ספוק מחיי הנשואין שלו. לעמתו אדם שיש לו שכל בקדקודו ומבין שאין אדם מושלם, גם אם ראה שאשתו עשתה טעות, ואפלו טעות גדולה, יזכר היטב שאם בורא העולם סלח לו על טעויות העבר שעשה, גם הוא צריך ללכת אחר מדותיו של השם יתברך ולהבליג.

ביום היולולת התנא אלוקי רבי שמעון בר יוחאי

'אגודת בית מרן' תקיים את הסגולה הידועה

ח"י רוטל

לזרע קודש, לרפואה שלימה, לפרנסה טובה ולכל הישועות
בתרומה של יין, שתיה מתוקה ומים, אתה שותף להרוות את צמאונם
של אלפי עולי מירון לקברו של הרשב"י זיע"א

ביום היולולת ל"ג בעומר ביום חמישי י"ח באייר

התקשר עכשיו והעבר שמות לתפילה על ציון הרשב"י הקדוש
ואברכי כולל 'בית מרן' יעתירו בתחנונים ובתפילה
עבור כל שם ושם!!

ניתן להעביר שמות עד השעה 15:00, יום רביעי י"ז אייר

חייגו עכשיו 5290*

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק

אגודת בית מרן

משלוחים
חינם!!

ממשיכים במיזם הענק

כבר מאות אנשים זכו להצטרף לסיום הזוהר
לא נותרו הרבה דפים לסיום הזוהר!!!

אל תשאר מאחור!

בואו ונאסוף זכויות

ביחד למען עמ"י ולכל אחד לישועתו בפרט
קח גם אתה חלק בסיום דפי הזוהר כל יום

חייג עכשיו 5293 * שלוחה 3*

הננו להודיע לציבור הרחב

כי נשארה כמות מצומצמת מספר המוסר הנפלא "מעין יוסף"

מהראשון לציון מורינו
רבי יצחק יוסף שליט"א

ואף נלווה אליו מכתבי חיזוק והשקפה
מהרשבה"ג רבינו הגדול עובדיה יוסף זצוק"ל

המכירה ליחידים וסיטונאים
מחיר הספר 35 ש"ח
| להזמנת ניתן להתקשר:
02-5002152
050-4114592

העלון להצלחתם של: מול בת אורנה- פרנסה בשפע, מול בת זינה- זרע קודש בר קיימא, מיה בת עליזה- חזרה בתשובה, מיכאל איתמר בן דבורה- זרע קודש בר קיימא, מיכאל בן דנה- חזרה בתשובה, מיכל בת דינה- רפואה שלמה, מירל בת שירה דבורה- זיווג הגון.